Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016

32 043 Toekomst pensioenstelsel

Nr. 285 BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 oktober 2015

In het Algemeen Overleg pensioenen van 3 september jl. heb ik aangekondigd samen met De Nederlandsche Bank (DNB) en het Centraal Planbureau (CPB) en in nauw overleg met de Stichting van de Arbeid en de Pensioenfederatie onderzoek te doen naar de gevolgen van de lage rente en de aanpassing van de ultimate forward rate- methode (ufr-methode) voor pensioenfondsen die uitkeringsovereenkomsten onder hun hoede hebben (Kamerstuk 32 043, nr. 280). In het bijgevoegde rapport «Onderzoek gevolgen lage rente en ufr voor de financiële positie van pensioenfondsen» presenteer ik u de resultaten van dit onderzoek. De resultaten van dit onderzoek[1] worden door de betrokken partijen gedeeld.

Het is duidelijk dat pensioenfondsen last hebben van de aanhoudend lage rente. Iedereen is zich daar zeer van bewust. Een aanhoudende lage rente vergroot het spanningsveld tussen premie, risico en ambitie. Er is meer premie nodig om dezelfde ambitie te kunnen waarmaken. Bij een lage premie moet meer risico worden genomen. Sociale partners staan daardoor voor scherpe keuzes ten aanzien van de premie en de beoogde ambitie in een uitkeringsovereenkomst.

Het kabinet vindt het van belang dat de rente waar pensioenfondsen mee rekenen zo realistisch mogelijk wordt vormgegeven. De vaststelling van de rente dient objectief en onafhankelijk te gebeuren. Het besluit van DNB om de ufr-methode aan te passen heeft zij gebaseerd op een door het kabinet ingestelde onafhankelijke commissie UFR.

Voor de korte termijn lijken de gevolgen van de lage rente te overzien. Op basis van de cijfers van dit onderzoek kunnen sociale partners afspraken maken voor de premievaststelling van 2016. Ik zie dat het aangepaste financieel toetsingskader (ftk) zijn werk doet. Met de aanpassing van het ftk is er meer ruimte om externe schokken, zoals de dalende rente,

[1] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

kst-32043-285
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

geleidelijk te absorberen. Eventueel noodzakelijke kortingen kunnen worden uitgesmeerd. Daar staat tegenover dat indexaties pas na een redelijk herstel worden toegekend.

Bij een aanhoudend lage rente wordt de situatie voor sociale partners en pensioenfondsen echter steeds moeilijker. Het kabinet zal dan ook samen met de andere betrokken partijen de ontwikkelingen van de rente in de gaten blijven houden, ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid. Het onderzoek laat zien dat pensioenuitkeringen die met een hoge mate van zekerheid zijn toegezegd extra kwetsbaar zijn voor een aanhoudende lage rente. De 5 partijen vinden het daarom onvermijdelijk om verder na te denken over de inrichting van het pensioenstelsel, waaronder de aard van de pensioenovereenkomst. De hoofdlijnennota toekomstbestendig pensioen die ik in juli jl. naar uw Kamer heb gezonden bevat daarvoor de relevante aanknopingspunten.

Indien gewenst door de Kamercommissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid ben ik graag bereid medewerking te verlenen aan een technische briefing over de resultaten van het onderzoek.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. Klijnsma